

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/11622/29.

Érkezett: 2004 OKT 25.

Kapcsolódó módosító javaslat

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94.§ (1) bekezdése és a 102.§ (1) bekezdése alapján a *hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások különadójáról* szóló T/11622. számú törvényjavaslatához – a T/11622/15. sz. módosító javaslatához kapcsolódva (T/11622/26. sz. bizottsági ajánlás 6. pontja) – az alábbi

kapcsolódó módosító javaslatot

terjesztjük elő:

1. A törvényjavaslatnak az alábbi új címmel és a cím utáni új 2. §-sal történő kiegészítését javasoljuk (a javaslat elfogadása esetén a törvényjavaslat további §-ainak számozása értelemszerűen változik):

„Az adókötelezettség

2. § (1) A belföldi székhelyű pénzügyi intézmény, valamint a nemzetközi szerződés rendelkezése alapján belföldinek minősülő más pénzügyi intézmény adókötelezettsége az adó alapját eredményező teljes tevékenységére kiterjed (teljes körű adókötelezettség).

(2) A külföldi székhelyű, nemzetközi szerződés rendelkezése alapján belföldinek nem minősülő pénzügyi intézmény adókötelezettsége kizárólag a belföldi telephelye útján végzett, az adó alapját eredményező tevékenységére terjed ki (korlátozott adókötelezettség).

(3) Az adókötelezettség fennállása független attól, hogy az adóalany az adó alapját eredményező tevékenységét engedéllyel, vagy anélkül végzi.

(4) Az adózó adókötelezettségei teljesítése során e törvény, valamint az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint jár el.

(5) A nemzetközi szerződés előírását kell alkalmazni, amennyiben törvénnyel (törvényerejű rendelettel) vagy kormányrendelettel (minisztertanácsi rendelettel) kihirdetett nemzetközi szerződés e törvénytől eltérő előírást tartalmaz. E törvénytől viszonyosság alapján is helye van eltérésnek, de a viszonyosság alkalmazása az adózó számára nem eredményezhet a törvényben meghatározottakhoz képest kiterjesztő adókötelezettséget. A viszonyosság kérdésében a pénzügyminiszter állásfoglalása az irányadó.”

2. A törvényjavaslat eredeti számozás szerinti 2. §-ának – figyelemmel a jelen módosító javaslat 1. pontjára is - az alábbi módosítását javasoljuk:

„[2.]3. § (1) Az adó alapja (adóalap) – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az adóév[ben]re megállapított, a beszámoló eredménykimutatásában kimutatott – beszámolóképzési kötelezettség hiányában a könyvviteli zárlat alapján meghatározott – pozitív összegű kamatkülönbözet, módosítva az (5) bekezdésben meghatározottak szerint.

(2) [E törvény alkalmazásában kamatkülönbözet a számvitelről szóló törvény előírása alapján kapott (járó) kamatként, kamatjellegű bevételként elszámolt összeg és a fizetett (fizetendő) kamatként, kamatjellegű ráfordításként elszámolt összeg pozitív különbözte.] Az adóalany (3) bekezdés szerint bejelentett választása esetén az adó alapja (adóalap) – az (1) bekezdés szerint meghatározott összeg helyett – az adóévre megállapított, a beszámoló eredménykimutatásában kimutatott – beszámolóképzési kötelezettség hiányában a könyvviteli zárlat alapján meghatározott – pozitív összegű adózás előtti eredmény, módosítva a (4)-(5) bekezdésben meghatározottak szerint.

(3) Az adóalany a (2) bekezdés szerinti választását az adóév első teljes naptári hónapjának utolsó napjáig az e célra rendszeresített nyomtatványon jelenti be az állami adóhatóságnak. E határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye.

(4) Ha nemzetközi szerződés a külföldön fizetett (fizetendő) adó beszámításáról, vagy mentesítésről rendelkezik, az adóalap megállapításakor az adózás előtti eredményt növeli a külföldön fizetett (fizetendő) adó adóévi ráfordításként elszámolt összege.

(5) Az adóalany úgy módosítja az adóalapot, hogy az ne tartalmazza

a) az (1) bekezdés szerinti esetben a kamatkülönbözetnek,

b) a (2) bekezdés szerinti esetben az adózás előtti eredménynek

a külföldi telephelye útján végzett, egyébként az adó alapját eredményező tevékenysége révén keletkezett részét, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik.”

Indokolás

A módosító javaslat 1. pontjához:

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kidolgozott, a jövedelem- és vagyonadókra vonatkozó modellegezmény alapján az egyezmények tárgyi hatálya alá tartoznak „mindazok az adók, amelyekkel a teljes jövedelmet (...), illetve a jövedelem (...) egyes elemeit terhelik meg” (Modellegezmény 2. Cikk 2. bekezdés). A törvényjavaslat szerinti adóalap (a kamatkülönbözet) a pénzügyi intézmény teljes jövedelmének egyik elemét képezi, ezért a kettős adóztatás elkerülése tárgyában kötött nemzetközi szerződések hatálya jellemzően kiterjed rá. A kapcsolódó módosító javaslat alapján a pénzügyi intézmények választása szerint az adó alapja az adózás előtti eredmény, azaz a teljes jövedelem is lehet. A teljes jövedelmet terhelő adó minden esetben az említett nemzetközi szerződések hatálya alá tartozik. Mindezek alapján indokoltnak látjuk az adókötelezettség terjedelme tekintetében – a személyi jövedelemadóról szóló törvényhez, valamint a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényhez, hasonlóan [Szja tv. 2. § (4) bekezdés, Tao. 3. §] – különbséget tenni a belföldi és a külföldi illetőségű adóalanyok között. Az első körbe tartozó adóalanyok esetében ugyanis Magyarország a teljes jövedelmet (nemcsak a belföldön keletkezett jövedelmet) adókötelezettség alá vonhatja, míg a második esetben csak a belföldön végzett tevékenységből származó, vagy egyébként belföldről származó jövedelem lehet belföldön adóköteles. A gyakorlati megfontolások is a teljes körű és a korlátozott adókötelezettség megkülönböztetése mellett szólnak: egy külföldi székhelyű, belföldön csak fiókteleppel rendelkező pénzügyi intézmény teljes tevékenységét ugyanis Magyarországon nyilvánvalóan nem lehet adókötelezettség alá vonni.

A gyakorlatban előfordultak és a továbbiakban is előfordulhatnak olyan esetek, amikor jogi személyek, egyéb szervezetek a PSZÁF engedélye nélkül végeztek kizárólag pénzügyi intézmények számára fenntartott tevékenységet. E tapasztalat alapján indokolt külön rendelkezni arról, hogy az adókötelezettségnek nem feltétele, hogy az adóalany a tevékenységét felügyeleti engedély birtokában folytassa. E rendelkezés hiányában ugyanis jogértelmezési bizonytalanságot eredményez(het)ne annak eldöntése, hogy az engedély nélkül folytatott tevékenység különadó-kötelezettséget keletkeztet-e, vagy nem.

Az egyértelmű jogalkalmazás érdekében indokolt továbbá – más adótörvényekhez hasonlóan [v. ö. Áfa tv. 42. §, Szja tv. 1. § (1) bekezdés, Tao. 1. § (1) bekezdés, Eva tv. 1. § (3) bekezdés] – felhívni a figyelmet arra, hogy az adókötelezettségek teljesítése során az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit is alkalmazni kell.

A nemzetközi szerződések elsőbbségének elvét indokoltnak látjuk egyértelműen kimondani.

A módosító javaslat 2. pontjához:

A banki különadó az adózók számára választhatóan vagy a teljes eredményhez kötődik, vagy csak a kamatkülönbözethez. A különadó figyelembe veszi azt, hogy a modern bankfejlődés egyre inkább abba az irányba hat, hogy a korszerű bankok tevékenységében háttérbe szorulnak az egyszerű (hitelnyújtással és betét gyűjtéssel kapcsolatos klasszikus) banki tevékenységek, hanem helyette az olyan korszerű bankári szolgáltatások töltenek be egyre nagyobb részarányt, mint amilyen például a tanácsadás, az elektronikus bankolás, és egyéb jutalékos tevékenységek. A törvény ösztönözní kívánja a korszerű irányba történő banki fejlődést, és lehetővé teszi a korszerű szolgáltatásstruktúrával rendelkező bankok számára, hogy csak a klasszikus bankműveletekből származó nyereség után fizessenek többletadót, míg az egyéb tevékenységek eredménye többlet-adó mentes maradhat.

Lehetővé kell tenni, hogy a különadó alapját ne csak a kamatkülönbözetből, hanem az adózás előtt nyereségből kiindulva is meg lehessen állapítani. Az erre vonatkozó döntést célszerű az adóalany választására bízni. A kapcsolódó módosító javaslat szerint továbbra is főszabályként érvényesülne a kamatkülönbözet szerinti adózás, az ettől való eltérést lenne köteles az adóalany az adóhatóság részére bejelenteni. Az adókötelezettségek egyértelmű teljesítése érdekében e bejelentésre azonban indokolt jogvesztő határidőt megállapítani.

A nemzetközi szerződések a kettős adóztatás elkerülésének két alapvető módszerét különböztetik meg: a mentesítést és a beszámítást. Ha az adózó az adóalap megállapításánál az adózás előtti eredményből indul ki, akkor mindenképpen elő kell írni számára a nemzetközi szerződés hatálya alá tartozó, külföldön fizetett (fizetendő) adó ráfordításként elszámolt összegével történő adóalap-emelést. Ellenkező esetben ugyanis mind a mentesítés, mind a beszámítás módszere hátrányosan működne Magyarország számára, mert az adóalapban elismert, a külföldön fizetett (fizetendő) révén elszámolt ráfordításra jutó különadó miatt Magyarország a külföldön fizetett (fizetendő) adó 6 százalékát kétszeresen ismerné el a különadót csökkentő tételként. A kamatkülönbözetből kiinduló adóalap-megállapításnál e probléma nem jelentkezik, mivel a külföldön fizetett (fizetendő) adót a kamatkülönbözet terhére nem lehet ráfordításként elszámolni.

Ha a kettős adóztatás elkerülése tárgyában kötött nemzetközi szerződés a mentesítés módszerének alkalmazását írja elő, akkor ez az adóalap módosítását jelenti. A mentesítés lényege, hogy a kamatkülönbözetből, illetve az adózás előtti eredményből a pénzügyi intézmény külföldi telephelyének betudható részt ki kell emelni az adóalapból, azaz az e részre jutó adót nem kell megfizetni.

Budapest, 2004.október.25.

Göndör István

országgyűlési képviselő

MSZP

Gógös Zoltán

országgyűlési képviselő

MSZP

Podolák György

országgyűlési képviselő

MSZP